

sulfamerazine); 15 patiënten kregen 0,530 gram van het trisulfapreparaat en 0,130 gram streptomycinesulfaat viermaal daags gedurende vier dagen en 21 patiënten kregen 0,500 gram streptomycinesulfaat viermaal daags per os gedurende vier dagen.

De faeces werden gedurende en enkele dagen na de behandeling bacteriologisch gecontroleerd.

Bij bestudering van de resultaten blijken de infecties door shigella Flexneri beter te reageren op de sulfatherapie dan die

veroorzaakt door shigella Sonnei. Verrassend was de betere reactie van groep twee vergeleken met die van groep drie. Er zijn volgens de schrijvers aanwijzingen dat snellere en betere resultaten kunnen worden behaald met het betrekkelijk goedkope sulfa-streptomycine combinatiepreparaat dan met een veel hogere dosis streptomycine alleen.

(Ook met het oog op de toxiciteit lijkt het combinatiepreparaat de voorkeur te verdienen. De korte bacteriologische controle is helaas onvoldoende, ref.) W. G. W. Loggers

NEDERLANDS HUISARTSEN GENOOTSCHAP

HET VIJFDE N.H.G.-CONGRES

Op het zaterdag 26 november te Utrecht gehouden vijfde N.H.G.-congres zijn, zoals gebruikelijk, eerst de huishoudelijke zaken aan de orde geweest; deze zaken kregen hun beslag in het daarvoor gereserveerde uur, zodat te elf uur met het wetenschappelijke gedeelte een begin kon worden gemaakt.

Alle huishoudelijke agendapunten werden hamerstukken. Men ging akkoord met de notulen van de vierde huishoudelijke vergadering van 21 november 1959 en aanvaardde eveneens, zonder dat daarover het woord werd verlangd, het overzicht van secretaris Den Duyn over de werkzaamheden van het N.H.G. sedert het congres 1959; voor dit beschouwelijke overzicht moge worden verwezen naar een volgend nummer van „huisarts en wetenschap”, waarin het zal worden gepubliceerd. De financiële stukken werden ook zonder meer aanvaard, nadat de voorzitter van de Algemene Adviescommissie, Rijpperda Wierdsma, in zijn verslag over het beheer der geldmiddelen slechts respect voor het beleid van penningmeester Bots had verkondigd, zodat voorzitter Hogerzeil ten aanzien van al deze zaken geen andere taak had dan secretaris en penningmeester dank te zeggen voor hun toegewijde bemoeiingen voor de N.H.G.-zaken.

Benoemingen

De benoemingen van leden van het bestuur en van commissies geschieden alle bij acclamatie conform de enkele kandidaatsstellingen. De wijzigingen kunnen hier dus zakelijk worden weergegeven:

Bestuur N.H.G.: afgetreden zijn Dr H. H. W. Hogerzeil, voorzitter en Jhr. Dr A. H. van Lidt de Jeude, die zich niet herkiesbaar stelden. Het bestuur is met één lid uitgebreid en in de aldus bestaande drie vacatures zijn gekozen: Dr J. C. van Es, huisarts te Apeldoorn. E. M. Jansen, huisarts te Utrecht en Dr Joh. A. Dallmeijer, huisarts te Amsterdam. De vice-voorzitter, Dr F. J. A. Huygen, is gekozen tot voorzitter van het N.H.G.

Algemene Advies Commissie: tussentijds zijn afgetreden J. A. de Jong, huisarts te Amsterdam, en H. van der Made, huisarts te Nijmegen, hetgeen, tezamen met de twee vacatures, waarin door het vorige Ledencongres niet is voorzien, tot vier vacatures heeft geleid. In overleg met de voorzitter van de A.A.C. stelde het N.H.G.-bestuur voor het aantal leden dezer commissie met drie te verminderen, zodat in één vacature moest worden voorzien. Voorgedragen was en gekozen werd F. Th. ter Haar, huisarts te Winterswijk.

Commissie voor redactie van „huisarts en wetenschap”: benoemd is in de sinds het vorige Ledencongres bestaande vacature A. E. Denekamp, huisarts te Hengelo.

Commissie Wetenschappelijk Onderzoek: de commissie wordt met twee leden uitgebreid en daartoe zijn benoemd H. J. P. M. Dijkhuis, huisarts te Gendt (Gld.) en Dr H. Mulder, huisarts te Heerde. Als adviseur van deze commissie zijn benoemd N. H. Vroege te Woerden, assistent Instituut voor Sociale Geneeskunde te Utrecht en W. Ekker te Leiden, medewerker statistische afdeling Nederlands Instituut voor Preventieve Geneeskunde.

Commissie Nascholing: Dr H. Takens is uit deze commissie getreden en besloten is de ontstane vacature voorlopig onvervuld te laten.

Congrescommissie: Jhr. Dr A. H. van Lidt de Jeude heeft voor het lidmaatschap dezer commissie bedankt en zijn plaats

wordt en is in feite reeds ingenomen door E. van Westreenen, huisarts te Rotterdam.

Al waren al deze benoemingen formeel slechts hamerstukken, zij hadden binnen de structuur van het N.H.G. grote betekenis. Dat kon blijken uit de woorden, welke de voorzitter tot de aftredenden heeft gericht en waarin hij namens het N.H.G. de dank kenbaar maakte voor hun activiteiten. 's Voorzitters dank gold vooral Van Lidt de Jeude, mede-oprichter van het N.H.G., zonder wiens initiatieven en daadkracht het N.H.G. zeker nog niet de plaats zou hebben bereikt, welke het thans inneemt. De nieuwe functionarissen heeft Hogerzeil hartelijk welkom geheten als mannen met grote ervaring, die en geografisch en qua belangstelling kunnen worden gezien als exponenten van het streven van het N.H.G.

Wisseling presidium

In dit huishoudelijke gedeelte van het Congres 1960 bleef de wisseling in het voorzitterschap een sobere zaak. Reliëf is daaraan gegeven in het begin van de middagzitting en voor de wijze, waarop dit is geschied, moge worden verwezen naar de elders in dit nummer gepubliceerde rede, waarmee Huygen toen officieel de voorzittershamer van Hogerzeil heeft overgenomen. Te dezer plaatse mag wel aanvullend worden vermeld, dat het applaus ter instemming van de benoeming van Hogerzeil tot lid van verdienste van het N.H.G. krachtig en langdurig was en dat de aftredende voorzitter daaruit duidelijk de bewondering en waardering voor zijn werk en persoon heeft kunnen afleiden.

De ochtendzitting heeft, wat het wetenschappelijke gedeelte betreft, een voordracht geboden van G. J. S. de Wilde, mede namens Dr J. T. Barendrecht, beiden psychologen, over „De overwegingen over de bijdrage, die de psycholoog kan leveren bij het ontwikkelen en uitoefenen van de huisartsengeneeskunst” en een inleiding van E. M. Jansen, huisarts te Utrecht, op de tentoonstelling „De praktijkruimte van de huisarts”. Deze expositie was opgesteld in Tivoli, waarheen men zich tijdens de middagpauze begaf en waar, na de bezichtiging van deze welverzorgde tentoonstelling, de lunch werd gebruikt.

De middagzitting, weer in Esplanada voortgezet — het aantal officiële gasten was daarbij nog groter dan in de ochtendbyeenkomst en voorzitter Hogerzeil, die deze gasten hartelijk verwelkomde, waardeerde deze belangstelling voor het N.H.G. in hoge mate — werd door de aftredende voorzitter officieel geopend. Daarna had de overdracht van het presidium plaats. Er zijn voordrachten gevolgd van Dr A. Tasman, Dr F. J. A. Huygen, I. Ph. L. Koperberg over „Opbouw, moeilijkheden en resultaten van het tetanusonderzoek”, een door Deveer geleide paneldiscussie, welke door haar dynamisch karakter de aandacht sterk geboeid hield. P. Roorda, huisarts te Haarlem, deed mededelingen over het N.H.G.-jaaronderzoek 1960, over het „N.H.G.-jaaronderzoek 1961: tonsillitis” sprak W. I. van Beusekom, huisarts te Delden en na een korte theepauze heeft Dr R. L. Cornelissen, huisarts te Maarssen een inleiding gehouden over „Ervaringen in de samenwerking tussen huisarts en psycholoog”. Op al deze voordrachten zijn korte gedachtenwisselingen gevolgd.

Toekenning N.H.G.-prijs

Een op de convocatie niet vermeld extra agendapunt werd de door Prof. Dr J. R. Prakken namens zijn mede-juryleden Prof. Dr K. J. van Deen en H. Frese verzorgde bekendmaking van de toekenning van de N.H.G.-prijs voor het beste door

een huisarts geschreven artikel in „huisarts en wetenschap”. De prijs bleek te zijn toegekend aan Dr G. J. Bos te Vlaardingen voor zijn publikatie in het julinumnummer 1960 over het onderzoek naar een kinkhoestepidemie in een redelijk gevaccineerde huispraktijk. Prof. Prakken waardeerde het, dat de jury niet slechts advies had mogen uitbrengen, doch dat haar ook was verzocht de prijs uit te reiken. Dit stelde hem in de gelegenheid te zeggen, dat het hier om een belangrijke zaak gaat: het stimuleren van wetenschappelijk werk door de huisarts. Het is tegenwoordig nauwelijks doenlijk geheel alleen wetenschappelijk werk te verrichten; het ontbreekt daartoe aan de nodige tijd, aan faciliteiten en ook is de arts tijdens zijn studie niet opgeleid voor researchwerk. In universitair verband verricht wetenschappelijk onderzoek biedt het voordeel, dat men veel stof reeds voorhanden vindt om daarop verder te gaan, dat men door collegae wordt gestimuleerd en ook voor zijn arbeid in de kritiek van ervaren onderzoekers een positieve aanmoediging kan ervaren. De huisarts mist deze begunstigende omstandigheden.

Uit deze visie, zo lichte Prof. Prakken toe, komt voort, dat de jury het op zichzelf toch ook wel ten aanzien van kunst en wetenschap niet gangbare wedstrijdprincipe terzijde heeft gelaten. Zij heeft eigenlijk zonder veel moeite en unaniem de publikatie van Bos prijzenswaard geoordeeld, omdat de onderzoeker een onderwerp heeft gekozen, dat hij als huisarts en alleen vermocht te onderzoeken en omdat in zijn publikatie een duidelijke en overzichtelijke informatie wordt gegeven en de verkregen gegevens objectief kritisch zijn besproken. De keuze van onderwerp voor wetenschappelijk onderzoek door de huisarts is zeer belangrijk; men moet zich tevoren goed rekenschap geven of het onderwerp binnen het bereik ligt. Voorzitter Huygen heeft de jury en haar woordvoerder voor haar taak en de wijze, waarop zij zojuist van haar bevinden en inzichten had getuigd, hartelijk dank gezegd. Slechts korte tijd later dan was gedacht heeft de nieuwe voor-

zitter dit vijfde N.H.G.-congres kunnen sluiten, niet dan nadat hij zijn waardering kenbaar had gemaakt jegens de congrescommissie, die voor het organisatorisch-technisch uitstekend beloop van deze dag had zorg gedragen, voor de studiegroep Praktijkvoering voor de inrichting van de tentoonstelling, ook jegens de inrichters van een literatuuroverzicht bij deze tentoonstelling en voorts de studenten en dames, die in het congresgebouw deze dag behulpzaam waren geweest. Voor een applaus ten dank en afscheid aan de secretaresse van het N.H.G., mejuffrouw Westenberg, die van de oprichting af de secretariaatszaken in het gareel heeft weten te houden en die wegens haar huwelijk het N.H.G. gaat verlaten, verwierf voorzitter Huygen tenslotte aller bereidheid.

UIT DE NOTULEN

Bestuursvergadering van 4 augustus 1960

Daar deze vergadering vrijwel uitsluitend was gewijd aan voorbereidende besprekingen van onderwerpen, die nog in een meer of minder ver gevorderd stadium van ontwikkeling zijn, lijkt het dienstig voor deze keer te volstaan met het geven van een opsomming van de agendapunten, die in deze vergadering aan de orde zijn geweest.

Mogelijkheden tot verruiming der geldmiddelen van het Genootschap, het ledencongres 1960, een bezoek van de voorzitter aan de Tavistock Clinic te Londen, een door de werkgroep „Documentatie Huisarts” uitgebracht rapport over dat onderwerp, een door de landelijke studiegroep „Praktijkvoering” uitgebracht voorlopig rapport over de spreekkamer van de huisarts, het instellen van een commissie voor N.H.G.-publicaties, het zonder goedkeuring van het N.H.G.-bestuur publiceren van artikelen, rapporten en verslagen uit N.H.G.-commissies en -studiegroepen, zowel in „huisarts en wetenschap” als elders, het tetanusonderzoek, de nascholingscursus, die in het voorjaar van 1961 in Nijmegen zal worden georganiseerd en de prijsvraag, uitgeschreven door de Nationale Federatie voor de Geestelijke Volksgezondheid.

Bestuursvergadering van 1 september 1960

Het groeiende contact met het Nederlands Instituut voor Praeventieve Geneeskunde te Leiden, dat het N.H.G. onder meer behulpzaam zal zijn bij het verwerken van de gegevens van wetenschappelijke onderzoeken, werd voor het Genootschap zeer belangrijk geacht en door het bestuur dan ook ten zeerste toegejuicht. Algemeen was men van mening, dat de toenemende belangstelling bij de huisartsen voor wetenschappelijk werk een toenemende behoefte zal doen ontstaan aan deskundige verwerking van gegevens en aan verantwoorde adviezen over de bewerking daarvan.

Een hoofdpijnstatus, ontworpen door een N.H.G.-werkgroep, werd besproken en zeer belangrijk bevonden. Indien ook de L.H.V. hiervoor zou zijn te interesseren, kan te zijner tijd worden overwogen deze status in een goed hanteerbare vorm aan alle Nederlandse huisartsen aan te bieden.

In samenwerking met het Dr Veeger Instituut te Nijmegen zal de commissie Nascholing in het voorjaar van 1961 een artsencursus organiseren. Dit plan werd door het bestuur met grote instemming begroet en besloten werd daaraan alle medewerking, benevens een financiële garantie te verlenen. Het contact tussen bestuur en adviescommissies en landelijke studiegroepen enerzijds en de centra anderzijds en tussen de centra onderling is nog steeds onvoldoende, ondanks alles wat hieraan al is gedaan. Toch moet dit contact als een van de belangrijkste voorwaarden worden gezien voor een goed functioneren van het Genootschap en uiteindelijk voor een vruchten dragend voortbestaan daarvan. De centra te tonen wat bestuur, adviescommissies en landelijke studiegroepen voor hen kunnen doen en wat zij voor elkaar kunnen doen, is een essentiële taak. De bestuursleden en het secretariaat zijn door tijdgebrek niet in staat deze op bevredigende wijze en op korte termijn uit te voeren. Het besef, dat een reorganisatie van het secretariaat aan deze behoefte zou kunnen tegemoet komen, is groeiende en het bestuur overwoog dan ook daartoe de nodige voorbereidingen te treffen. Gedacht werd aan een niet-medicus als chef de bureau en/of aan een half-time huisarts als tweede secretaris, meer speciaal belast met alle centraangelegenheden. Aan het D.B. werd verzocht hierover een voorstel uit te werken. P. den Duyn, secretaris

huisarts en wetenschap

3de JAARGANG - NO 16 - DECEMBER 1960

<i>Inhoud:</i>	blz.
F. J. A. Huygen: Lacunes in de opleiding van de huisarts	433
Jaarrede voorzitter N.H.G.	438
Wisseling voorzitterschap N.H.G.	440
H. H. W. Hogerzeil: Kritische beschouwing betreffende het rapport van Dr Y. van der Wielen	443
B. Stokvis: Mogelijkheden en grenzen van de toepassing van psychotherapie bij psychosomatische patiënten door de huisarts	449
Casuïstiek	453
K. G. Brühl: Wat verwacht de huisarts van de psychiater-psychotherapeut?	454
W. A. Fransen: Structuur en werkwijze van het Consultatiebureau voor Alcoholisme	458
J. L. Chaillet: Asthma cardiale	462
Referaten	466
Het N.H.G.-congres 1960	467
Uit de Notulen	468

Redactiecommissie: A. Hofmans, voorzitter, Rotterdam, — G. J. Bremer, Nieuwkoop — K. G. Brühl, Amsterdam — D. C. den Haan, Leiden.

Redactiesecretaris: J. J. van Mechelen.

Secretariaat Nederlands Huisartsen Genootschap: Keizersgracht 327, Amsterdam-C., telefoon 020-64043.

Redactiesecretariaat: Keizersgracht 327, Amsterdam-C., telefoon 020-242535.

Administratie, abonnementen, advertenties:

Fa. J. H. Kruyt, Uitgever, Groot Hertoginnelaan 28, Bussum, telefoon 02959-16155; postgiro: 142554.

Abonnement f 12,50 per jaar; voor studenten f 7,50; voor het buitenland f 15,—; losse nummers f 1,50.

Advertenties kunnen zonder opgaaf van redenen worden geweigerd.